

Pedagogický den – 22. 10. 2015

Přednášky

Čas	Název	Anotace
8:50-10:25	Spolupráce školy s Policií ČR a OSPOD	Beseda s odbornou přednáškou bude zaměřena na konkrétní případy spolupráce Policie ČR a OSPOD se školami. Studenti se dozvědí, jaké formy tato spolupráce nabývá, kdo má jaké pravomoci, kdo s kým je povinen spolupracovat. Vedoucí Obvodního oddělení Policie ČR Jablonec n. Nisou a odborník orgánu sociálně právní ochrany dětí povedou společně besedu se studenty.
8:50-10:25	Škola či Schkola: Reformní pravopis nebo reformní pedagogika?	Na německo-polsko-českém hraničním trojmezí funguje již více než patnáct let nižší stupeň základní školy (Grundschule) Schkola Hartau. Učiteli školy bude nejprve představena koncepce alternativního přístupu a specifikum odlišné organizace vzdělávání žáků v hartavské Schkole. V následné besedě budou diskutovány možnosti, přednosti, rizika a perspektivy vzdělávacího konceptu opírajícího se o reformní pedagogické proudy a o dvojjazyčný vyučovací kontext v příhraniční oblasti. Schkola úzce spolupracuje s přeshraniční školou v Hrádku nad Nisou na principu společných aktivit německých a českých žáků. Dlouhodobě je též udržována spolupráce s Fakultou přírodovědně-humanitní a pedagogickou TUL.

Čas	Název	Anotace
10:40-12:15	Je Bloomova taxonomie překonaná?	Přednáška se soustředí na roli a funkce vzdělávacích cílů ve výuce. Toto obecně didaktické téma bude pojednáno v širším kontextu školního hodnocení. Hlavní osu přednášky bude tvořit tzv. nová taxonomie vzdělávacích cílů, která vychází z aktuálních poznatků teorií učení a má ambici nahradit doposud nejčastěji používanou Bloomovu taxonomii při stanovování vzdělávacích cílů. Za cenný lze považovat především pokus rozšířit taxonomii i na metakognitivní a seberegulační oblast učení.
10:40-12:15	Jak to vidí studenti? aneb pohled studentů posledních ročníků PdF JU a začínajících učitelů na svou pregraduální přípravu	Přednáška spojená s workshopem bude zaměřena na reflexi pregraduální přípravy, a to z pohledu studentů posledních ročníků Pedagogické fakulty JU v Českých Budějovicích napříč obory, doplněná optikou začínajících učitelů. Interaktivní formou budou konfrontovány výsledky dotazníkového šetření a analýz esejí s pohledem studentů Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL.
10:40-12:15	Výukové materiály a metodické pomůcky pro výuku dopravní výchovy na ZŠ	Dopravní výchova dlouhodobě patří mezi klíčové aktivity v oblasti bezpečnosti silničního provozu. Od září 2013 povinně vstupuje prostřednictvím ŠVP do výuky na ZŠ. Cílem přednášky je seznámit studenty s materiály, které zpracovalo MŠMT ve spolupráci s MD jako vhodné pomůcky pro pedagogy k ucelené a efektivní realizaci dopravní výchovy na školách. Prezentované materiály, (interaktivní programy) nabízí soubor základních pojmů z oblasti dopravní výchovy, návrh na rozložení učiva do jednotlivých ročníků ZŠ, včetně očekávaných výstupů, doporučené metody a formy práce, literatury, pomůcek, ale také možnosti využití volně dostupných materiálů na internetových stránkách (MŠMT, MD, BESIP). Prezentován bude také návrh testových otázek pro jednotlivé ročníky základní školy. Cílem je také inspirovat studenty, jak je možno zařadit problematiku dopravní výchovy do různých předmětů, jako např. prvouky, nauky o světě, výchovy ke zdraví, rodinné výchovy aj., a rozvíjet v žácích správné návyky.

Čas	Název	Anotace
12:30-14:05	Rozumíme penězům – aneb jak souvisí osobnostní a finanční vzdělávání	První kroky k finanční gramotnosti už v MŠ? Jak spolu souvisí osobnostně sociální rozvoj dětí, čtenářská a finanční gramotnost? Program Rozumíme penězům je zacílen na děti od 4 do 15 let a jejich učitele. Přednáška se zaměří na nabídku pro pedagogy MŠ a 1. stupně ZŠ. Budou představeny metodiky pro pedagogy i pracovní materiály pro žáky. Program pro děti a učitele MŠ je zaměřen na osobnostní a sociální rozvoj dětí a také na oblast prvotního finančního vzdělávání (dělíme se, šetříme, utrácíme, co jsou peníze, hodnota věcí, jak mohou získat finance a jak mohou získané finance pomáhat). Program zaměřený na 1. stupeň ZŠ představuje možnost zapracování finanční gramotnosti do ŠVP a také obsáhlou metodiku a pracovní listy pro žáky pokrývající témata od výměnného obchodu až po téma banky jako správce peněz. Programy učí děti rozumět penězům, světu kolem i sobě. Program Rozumíme penězům koresponduje s RVP PV A RVP ZV.
12:30-14:05	Učitelé sbory základních škol a dynamika jejich sociálního klimatu	Přednáška se zabývá tématem fungování učitelských sborů v základních školách. Vymezen je fenomén sociálního klimatu s aplikací do učitelského sboru ZŠ. Vysvětleny jsou možnosti diagnostiky sociálního klimatu učitelských sborů, resp. metody zkoumání tohoto fenoménu, a možnosti interpretace. V další části je diskutován širší společenský podtext reálných vztahů v učitelských sborech a vliv personální fluktuace na charakteristiky sociálního klimatu sborů. Na zjištěných výzkumných nálezech jsou popsány charakteristiky klimatu učitelských sborů, resp. jejich typy. Interpretována je konstelace dílčích dimenzí sociálního klimatu, hodnocena je vnitřní konzistence dat, koheze sboru a dynamika, resp. stabilita sociálního klimatu učitelského sboru.
12:30-14:05	Léčivé příběhy pro dětskou duši – tvůrčí možnosti učitelů	Studenti budou obeznámeni se základními principy tvorby léčivých příběhů a pohádek určených k podpoře konkrétního dítěte nebo třídy. Nezáleží na tom, zdali potřebujeme pracovat s žákem s postižením, s žákem se specifickou poruchou učení, nebo je zapotřebí kultivovat celkové klima ve třídě a posilovat vzájemnost, toleranci a porozumění žáků. Nezřídka je zapotřebí pohotově a přiměřeně podpořit dítě v náročné životní situaci. Jednou z cest k obohacení učitelské praxe je využití vlastního tvůrčí potenciálu pro tvorbu zvláštních příběhů, které se vyznačují hlubokou léčivou silou.

Workshopy

Čas	Název	Anotace
8:50-12:15	Primární prevence rizikového chování na základních školách	Seminář studenty seznámí s cíli, filozofií a organizačním zajištěním prevence na ZŠ. Představeno bude organizační zázemí školní prevence, rozebereme povinnosti školy i jednotlivých učitelů v praxi. V druhé části semináře se seznámíme s metodami prevence, vyzkoušíme si aktivity, které lze v rámci prevence ve škole realizovat.
8:50-12:15	Babičko, vyprávěj! – reminiscenční projekt	Workshop začne krátkou přednáškou o reminiscenci (= technika práce s využitím vzpomínek) a o reminiscenčních technikách, které se dají při práci s dětmi na ZŠ využít. Poté studenti uvidí, jak se reminiscenční projekt provádí v praxi. Zaměříme se na přípravu a vedení reminiscenčního rozhovoru, shromažďování a třídění informací, hledání adekvátních fotek a obrázků na internetu a budeme pokračovat výrobou koláže vztahující se k životu starého člověka. Ukážeme si, na co je při přípravě dětí potřeba dbát, aby projekt proběhl úspěšně.

Čas	Název	Anotace
12:30-15:55	Osobnostní a profesní návyky pro úspěšnou praxi učitele ZŠ	Workshop je koncipován jako „ochutnávka“ myšlenek, aktivit a diskuzí k tématu návyků pro osobnostní i profesní růst učitelů ZŠ. Studenti budou pomocí aktivizačních úkolů seznámeni s jednotlivými návyky a cestou k jejich osvojení a praktickému využití. Proaktivní postoje, umění tvořit vize a řídit svůj čas efektivně nebo návyky „sebeobnovy“ a úspěšné komunikace jsou témata, jichž se workshop dotkne. Workshop je určen pro studenty učitelství pro základní školy.
12:30-15:55	(Ne)tradiční výuka českého jazyka a literatury	Návrat k myšlenkám J. A. Komenského, že žáci by se měli učit všemi smysly. „Nic není v rozumu, co nebylo předtím ve smyslech.“ Ve workshopu si studenti prakticky vyzkoušejí, jak zapojit při výuce českého jazyka a literatury jednotlivé smysly i více smyslů dohromady. Pozornost bude zaměřena na motivaci, navozování příznivého klimatu ve třídě, estetickou výchovu, obohacování slovní zásoby, rozvíjení komunikačních dovedností, interdisciplinární vztahy, vnímání poezie všemi smysly atd.
12:30-15:55	Jak pracovat s dokumentárním filmem ve výuce	Seminář nabízí možnost seznámit se s programem Jeden svět na školách, a to nejen formou sdílení portálu se zhruba 160 filmy a více než 300 AV lekce. Součástí setkání bude i workshop, během něhož společně zhlédneme minimálně dva snímky a prakticky si vyzkoušíme různé metody práce s filmem. Dokumentární filmy jsou všechny vybírané z nabídky mezinárodního festivalu o lidských právech Jeden svět, který představuje špičku světového dokumentu. Jde o silné snímky, přinášející osobní výpovědi lidí a zprávu o podobě světa, s jakou se v běžném mediálním zpravodajství nesetkáváme. Práce s programem umožňuje učitelům nejen lépe poznat své žáky, ale i pracovat na sobě. Nabízí metody, jak pracovat s předsudky a xenofobií, umožňuje lépe chápat hlubší souvislosti, učí naslouchání, komunikaci a porozumění - a to vše tak, že to baví učitele i žáky.
12:30-15:55	Prevence homofobie u žáků ZŠ a SŠ	Seminář uvede studenty do tématu homofobie (obava z homosexuality a homosexuálních osob, která může vést k pocitům odporu, nepřátelství až nenávisti vůči homosexuálům) jako jedné z oblastí xenofobních postojů žáků základních škol. Studentům budou stručně představeny teoretické koncepty, které homofobní postoje u lidí vysvětlují. Stěžejní částí semináře bude aktivní práce s možnostmi prevence homofobie v žákovských kolektivech i volnočasových skupinách dětí a mládeže, které si studenti sami na sobě vyzkouší.

Čas	Název	Anotace
8:50-10:25	Mají technologie své místo ve výuce?	Kam se za poslední dobu posunulo používání technologií ve výuce na ZŠ, SŠ či VŠ? Kde a jaké mají technologie ve výuce místo? Na tyto otázky budou účastníci hledat společně odpovědi. V průběhu semináře se bude střídát prezentace ukázek z publikací <i>Informatika na Cizím Teritoriu</i> a <i>Jak podpořit e-technologiami výuku</i> s diskusí. Obě publikace si za odměnu účastníci odnesou.
8:50-10:25	Beseda se zkušenou učitelkou 1. stupně ZŠ – paní učitelka Procházková	Neformální setkání s vynikající praktičkou z 1. stupně ZŠ. Paní učitelka uvede několik zajímavých kazuistik svých žáků, na nichž bude poutavým způsobem ilustrovat své pedagogické myšlení a praktické pedagogické jednání. Studenti budou moci nahlédnout do tajů pedagogického taktu a také optimismu, kterým je paní učitelka pověstná. Studenti budou mít možnost klást otázky a diskutovat o problémech praxe, o kterých již nyní možná přemýšlejí.
8:50-10:25	Cesta k sobě	Jedním z principů Marie Montessori je ticho a klid. Jak docílit klidu a ticha ve třídě? Jak vzbudit v dětech chuť ke ztišení? Co to jsou mírové aktivity? Na tyto otázky můžete dostat odpovědi v podobě prožitků v nabízeném workshopu.
8:50-10:25	Atletika pro děti do škol	Atletika pro děti do škol je společný projekt MŠMT a ČAS. Cílem je představit atletiku jako vhodný sport pro všestranný rozvoj dětí již na prvním stupni ZŠ. Hlavní částí je ukázka využití sady Kids Athletics - sada obsahuje různé atletické náčiní přizpůsobené věku a schopnostem dětí. V rámci workshopu budou posluchači seznámeni se způsobem využití jednotlivých částí sady a možnostmi využití v hodinách TV, příp. kroužcích na ZŠ. Dále budou seznámeni s metodickou podporou projektu a na závěr workshopu si vyzkouší uspořádání motivačního závodu s využitím sady.

Čas	Název	Anotace
10:00-10:45	Exkurze ve fakultní MŠ (1)	Studenti budou moci nahlédnout do každodenního života ve fakultní MŠ, která v práci s dětmi využívá prvky Montessori pedagogiky a waldorfské pedagogiky.
10:40-12:15	Identita mladých lidí vietnamského původu žijících dlouhodobě v ČR	V roce 2013 byl Vietnamcům s českým občanstvím přiznán statut národnostní menšiny. Také na TUL studují v současnosti studenti vietnamského původu s českým, nebo s dvojitým (českým i vietnamským) občanstvím. Tito mladí lidé se v Česku narodili nebo přicestovali s rodiči v dětství. Jsou nazýváni druhou nebo jeden a půltou generací. Pro ně Česko představují domov, rodný kraj a čeština často mateřský jazyk. Tato skupina má svoji specifickou kulturní a osobní identitu. V příspěvku bude promítnut 30 minutový výukový dokument „Druhého člověka poznáš tehdy, až zkusíš chodit v jeho botách“ (Walking in my shoes), který zachycuje výpovědi mladých vietnamských studentek, reflektující jejich identitu. V diskuzní části příspěvku budou představeny dílčí výsledky kvalitativního výzkumu identity u této cílové skupiny. Film i výzkum byly podpořeny v rámci SGS TUL. Cílem příspěvku je zvýšit kompetence budoucích učitelů pro práci s kulturní diverzitou u žáků.
10:40-12:15	MŠ pro zítřek	Poslání MŠ se mění stejně rychle, jako se mění děti, které do ní vstupují, a jejich rodiče. Učitelka MŠ je každodenně konfrontována s nutností sladit poslání MŠ, zaměření ŠVP i své vzdělávací cíle a metody práce s aktuálními možnostmi a potřebami všech dětí ve třídě. Rodiče jsou právem přesvědčeni, že jejich dítě je osobnost a povinností mateřské školy je tuto osobnost rozvíjet. Problém nastává ve chvíli, kdy je takových jedinečných osobností ve třídě 25. Umíme tyto situace řešit? Jsou čerství absolventi škol připraveni na běžný školní den se všemi jeho rozmanitostmi a záludnostmi? Pojďme si o tom povídat s ředitelkou MŠ Klášterní v Liberci.
10:40-12:15	Techniky koučinku	Koučink je metoda vedoucí k objevení vnitřního potenciálu, který má v sobě každý z nás. Často o něm nevíme, neumíme s ním zacházet anebo ho smysluplně využít. Koučování pracuje s přítomností, se zaměřením na budoucnost. Je to proces, který v relativně krátké době pomáhá k rychlému osobnímu rozvoji a růstu a vede k uvědomění si, že svůj život máme ve svých rukou a jedině my sami jsme za svá rozhodnutí zodpovědní. Koučink například pracuje s poznáním, že lidský mozek lze programově směřovat k pozitivnímu myšlení a využít tak v tomto směru jeho potenciál.

Čas	Název	Anotace
10:40-12:15	Beseda s učitelem z Gymnázia Jana Keplera v Praze o radostech a strastech začínajícího učitele	Školství je jeden z nejvíce konzervativních oborů. A pokud nový učitel rád zkouší nové věci a vymýšlí, jak by mohl učit jinak a lépe, čekají ho různá překvapení. Co vlastně rodiče čekají od školy? Podle čeho ředitelé vyhodnocují, jestli učitel pracuje dobře? Jak se spolupracuje s kolegy, co mají dlouhou praxi a své zavedené know-how? V diskusi se můžeme bavit například o tom, jak pracovat s očekáváním všech těch, kterým chceme vyhovět: vedení školy, rodičů, dětí. Všichni něco čekají a něco chtějí, přitom to vůbec nejde dohromady. Udělal jsem v tom nějaké chyby, a těmi se člověk učí... Můžeme se bavit také o tom, jak pracovat se vzdělávacími plány. Začínající učitel má své představy, jak bude učit, ale musí zaplout do školního systému, který má zase své zvyklosti a svůj pořádek. Jak se tím nenechat semlít, ale také jak zbytečně nebýt za potíživistu? A co teprve vztah k dětem, do kterých se člověk první rok zamiluje! A zakrátko zjistí, že nejsou všichni andělci... Těmito i jinými tématy podle vašeho zájmu se můžeme zabývat v naší diskusi.
10:40-12:15	Dialog o praktických zkušenostech z Montessori třídy	Studenti budou mít možnost zakusit povídání na elipse a diskutovat ohledně praktických zkušeností tvořivého a nadšeného učitele z Montessori školy.
10:50-11:35	Exkurze ve fakultní MŠ (2)	Studenti budou moci nahlédnout do každodenního života ve fakultní MŠ, která v práci s dětmi využívá prvky Montessori pedagogiky a waldorfské pedagogiky.
12:30-14:05	Aplikace FotoHry ve výuce (1)	Studenti se dozvědí v první části bloku o projektu FotoHra, tvorbě map a prostorovém uvažování. Důraz bude kladen zejména na začlenění FotoHry do výuky předmětů, jako je zeměpis, vlastivěda, přírodopis nebo tělesná výchova. Může se jednat o vhodnou inspiraci pro rozvíjení aktivit dětí na 1. i 2. stupni ZŠ. Ve druhé části si studenti prakticky vyzkouší FotoHru v areálu univerzity. Zbývající čas bude vyplněn dotazy a možnosti participace na projektu.

Čas	Název	Anotace
12:30-14:05	Comenia Script a alternativy výuky čtení (genetická metoda)	Obsahem workshopu bude seznámení s nevázaným písmem Comenia Script a s výhodami nácviku psaní v 1. ročníku ZŠ písmem Comenia Script, především v souvislosti s nácvikem čtení genetickou metodou. Studenti budou mít možnost si v pracovních listech vyzkoušet psaní písmem Comenia Script, seznámí se s písmenkami a dalšími výukovými materiály s písmem Comenia Script a s učebnicemi pro genetickou metodu nácviku čtení a načerpají náměty pro výuku prvopočátečního čtení a psaní.
12:30-14:05	Informatika bez počítače?	Workshop umožní účastníkům zažít tzv. unplugged aktivity. Některé informatické koncepty lze dobře učit i bez použití počítače. Tento způsob výuky je v zahraničí čím dál víc populární a realizuje se i na ZŠ. Vybrané aktivity si v roli žáků můžete vyzkoušet. A že o informatice nic nevíte? To vůbec není na překážku.
12:30-14:05	Geografické/prostorové myšlení žáků 2. stupně ZŠ	Současné geografické vzdělávání se věnuje prostorovému a geografickému myšlení. Prostorové myšlení je chápáno z pohledu kognitivní psychologie a geografické je založeno na geografickém přístupu. Obojí se však doplňuje a ve vzdělávání je nutné oba přístupy využívat. V geografickém vzdělávání se uplatňuje nejen geometrický (topografický) prostor, ale také poznávání prostoru metakognitivně, kde hraje významnou roli imaginace a zkušenost. V semináři budou představeny nové poznatky v geografickém vzdělávání, jejich ověřování v praxi. Studenti si budou moci vyzkoušet některé úkoly, které plnili žáci ve výuce a které byly součástí výběrového výzkumu typu case-study.
12:30-14:05	Jak jsme jako studenti učitelství TUL připraveni na svou budoucí profesi?	Účastníkům bude představen výzkum realizovaný v rámci SGS na FP TUL z pohledu studentek nMgr. studia, který byl zaměřen na rozvíjení kompetencí v přípravě učitelů neboli Jak jsme jako studenti učitelství vybaveni pro budoucí profesi před ukončením studia. Bude možnost vyzkoušet si práci s hodnotícím dotazníkem – možným nástrojem pro hodnocení studentů cvičnými učiteli i pro sebereflexi studentů. Prostor bude věnován diskusi, jak je tato problematika vnímána samotnými studenty.

Čas	Název	Anotace
14:20-15:55	Beseda se zkušenou učitelkou 1. stupně ZŠ – paní učitelka Bartošová	Beseda s mladou a přesto zkušenou učitelkou 1. stupně ZŠ, která dokáže žáky vést k nadčasovým hodnotám tradiční i moderní školy cestou inovativních a pro žáky zajímavých metod a způsobů výuky. Dlouhodobým zájmem paní učitelky je metoda a organizační forma Centra aktivit a integrovaná tematická výuka.
14:20-15:55	Montessori pedagogika na 1. stupni ZŠ	Montessori pedagogika, alternativní směr v pedagogice, založený na respektování individuálních potřeb dítěte, vede děti k samostatnosti a zodpovědnosti. Workshop seznamuje studenty s principy této pedagogiky a s pomůckami pro výuku matematiky a jazyka na 1. stupni ZŠ. Pomůcky umožňují individuální práci, podporují děti v samostatném myšlení, toleranci a svojí názorností slouží k lepšímu pochopení probírané látky.
14:20-15:55	Aplikace FotoHry ve výuce (2)	Studenti se dozvědí v první části bloku o projektu FotoHra, tvorbě map a prostorovém uvažování. Důraz bude kladen zejména na začlenění FotoHry do výuky předmětů, jako je zeměpis, vlastivěda, přírodopis nebo tělesná výchova. Může se jednat o vhodnou inspiraci pro rozvíjení aktivit dětí na 1. i 2. stupni ZŠ. Ve druhé části si studenti prakticky vyzkouší FotoHru v areálu univerzity. Zbývající čas bude vyplněn dotazy a možností participace na projektu.
14:20-15:55	Zvládání stresu u studentů	Seminář seznámí studenty s hlavními příčinami stresového zatížení studentské populace, úlohou dispozičních a situačních vlivů (vlastnosti osobnosti dle NEO Big Five, sebepojetí, zvládací strategie, atd.) Studenti sami provedou autodiagnostiku vlastních zvládacích strategií a osobnostních charakteristik. V závěrečné diskusi budou hledány zdroje dobrého zvládání dle individuality každého studenta.